

Comptabiliteitsdecreet

Quo vadis ?

Centrale vraagstellingen ?

- Welke vraagstellingen liggen aan basis van niet-uitvoering comptabiliteitsdecreet / hoe kunnen ze bijgestuurd worden ?
- Wat moet Vlaamse Overheid ondernemen om afstemming tussen beleids-, contract- en financiële cyclus te optimaliseren ?
- Kan invoering van comptabiliteitsdecreet transparantie en controle op de Vlaamse administratie verbeteren ?

Verzuchting naar het comptabiliteitsdecreet

Ligt het antwoord niet in de vraag ?

- Iedereen is het ermee eens : Overheid is er voor de burger en niet omgekeerd.
- Welke gemiddelde burger kan zich iets voorstellen, welke betekenis de centrale vraagstellingen voor hem hebben ?
- Zo het antwoord neigt naar Zero, hebben we dan niet de vraag voor 100 % beantwoord

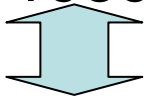
Maar laten we ernstig blijven ...

- **Ernst vermomt zich vaak in scherts, om in gezelschap te durven verschijnen ...**

(en de themaleider verschijnt vaak in gezelschap)

Even ter herinnering

Vlaams Comptabiliteitsdeceet : wettelijke basis

- Bevoegdheid : Gewesten en Gemeenschappen zijn binnen de contouren van de wet autonoom, om dit te regelen : B.W. van 16/1/1989
-
- Wet is er gekomen op : 16/3/2003 (14 jaar nadien)
  - Invoegetreding : uitstelbaar tot 01/01/2010
  - (op dit ogenblik nog steeds dispuut rond uitvoeringsKB – artikel 5
  - VRAAG :

Financiën = Behoedsgezind (of Behoudsgezind ?)

- Zeker niet onwaar :
  - Federaal voorbeeld : waarom is Coperfin een groot fiasco en lukt bij de andere Fod's wel (al dan niet optimaal) Copernicus ?
  - Onze voornaamste belasting (onroerend goed) : gestructureerd tijdens de Middeleeuwen (en gecentraliseerd door een Jacobijns decreet).
- Tegenvoorbeeld = enorme risico's, die de financiële wereld genomen heeft
(?? : ineenstorting van virtuele wereld : veroorzaakt door handel in risico-vermijdende produkten).

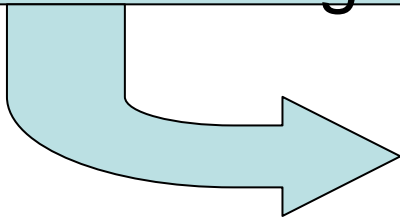
Vlaams Comptabiliteitsdecreet

7 mei 2004 : een MIJLPAAAL

- Inhoud decreet :

Bepalingen over :

- Financiële en budgettaire cyclus
- Het begrotings- en boekhoudsysteem
- De controle
- Toekenning van subsidies

- Alle facetten van de budgettaire cyclus
- Vormt een geïntegreerde aanpak
- Vertaalt de moderne managementprincipes, die moeten leiden tot een performante overheid, waarin klantrelatie centraal staat.

TOTSTANDKOMING

- Vele stakeholders, die tot een gemeenschappelijke tekst dienden te komen;
- Met wetenschappelijk ondersteund en onderbouwd
- Én die politiek aanvaardbaar diende te zijn

RESULTEERT AUTOMATISCH IN

Een goed onderbouwde, administratief-relevante wetenschappelijk geanalyseerde compromis-principes-tekst :

- die algemeen gedragen wordt,
- maar door niemand echt uitgedragen wordt

POLITIEKE GEDRAGENHEID ?

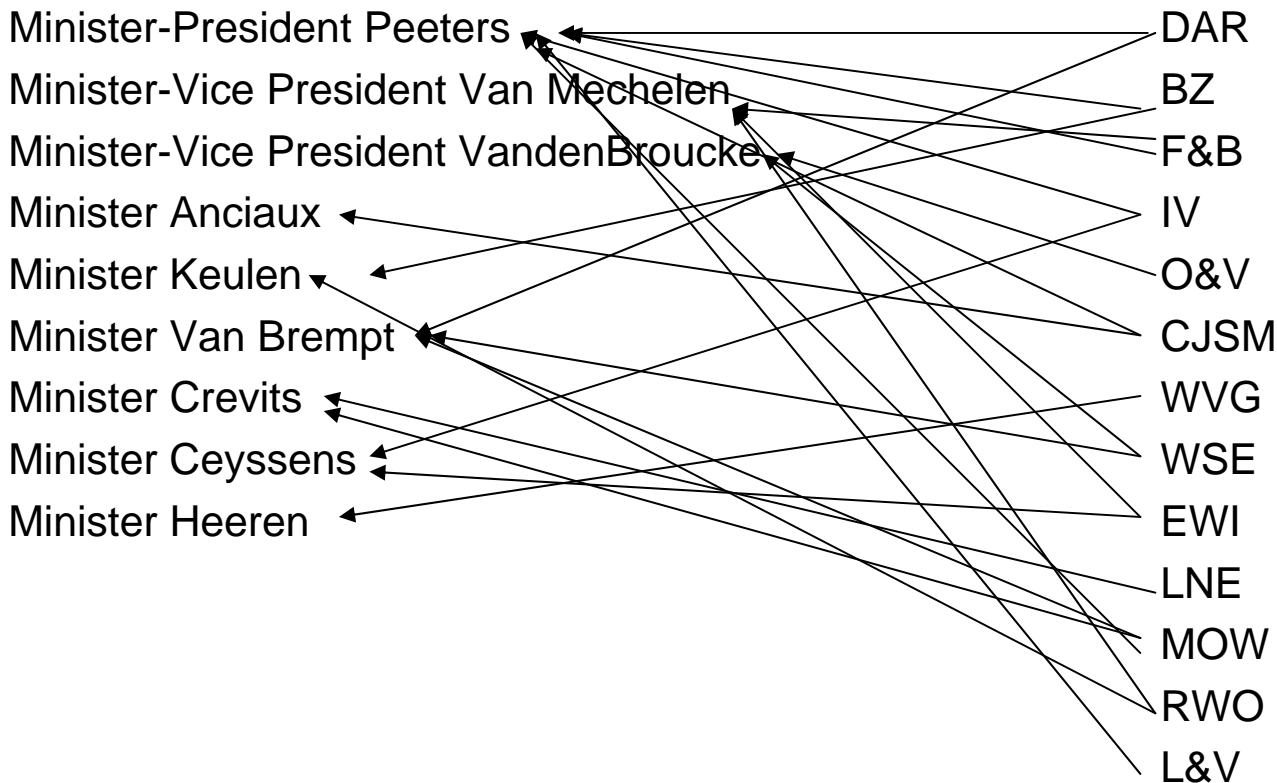
- Comptabiliteitsdecreet werd in de Parlementaire Commissie nooit door een minister toegelicht
- Beleidsnota Vlaams Minister F&B 2006 :
“Comptabiliteitsdecreet te zwaar en dus te licht bevonden”
- Vraag : is de niet-gedragenheid te wijten aan de politiek of aan het decreet zelf ?

Stel dat het samen met het kaderdecreet in werking was getreden ?

Kaderdecreet : uitgevoerd ??? : voorbeeld : de 1 op 1 relatie

Ministers

Beleidsdomeinen

Toegegeven :

Conservatisme = estafette, die ter plekke wordt gelopen.

- het is niet, omdat het kaderdecreet niet optimaal werd uitgevoerd en voortdurend verkracht wordt, dat
- We zelf niet moeten uit de startblokken durven te komen ...

VRAAG : waren de uitgangsprincipes wél relevant (en haalbaar) ?

- **UITGANGSPRINCIPE :**

⇒ We gaan economisch boeken :

- wat is de waarde van een balans, waarbij wij een solvabiliteitsratio vertonen van ca. 95 % en de Federale Overheid van ca. 0,95 % : niettemin lenen de banken vlotter aan de Fed. Overheid, dan aan ons

- wat is de waarde van de nauwkeuriger kennis van onze vorderingen en onze verplichtingen, als we inmiddels specialist zijn geworden, om verplichtingen “off-balance” te duwen (“wat banken kunnen, kunnen wij beter ...)

VRAAG : waren de uitgangsprincipes wél relevant (en haalbaar) ?

- **UITGANGSPRINCIPE :**

=> Elkeen volgt dezelfde cyclus, heeft dezelfde bewegingsruimte en verantwoordt op eenzelfde wijze

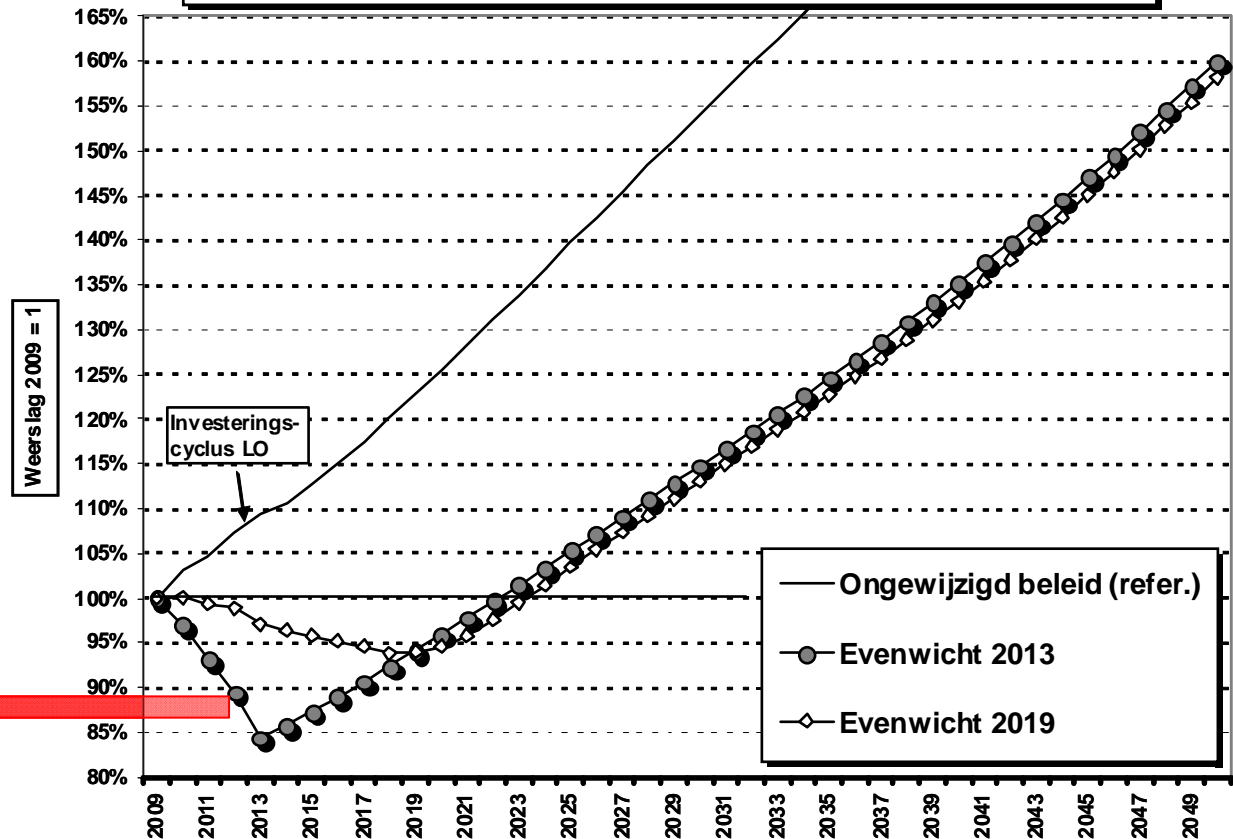
- Maar Vlaanderen is verknocht aan het decentraal besturen (v.b. autonomie van onze lokale besturen : absolute wereldrecordhouder (bron : IMD) => wordt positief ervaren ;
- Eenheid in onze overheidsfinanciën is er steeds gekomen, door :
  - = buitenlandse oplegging en ging steeds gepaard met grote weerstand ... (rekenhof (kamer) door Bourgondiërs, tiende-systeem, opgelegd door Alva; kadaster/registratie door Frans Directoire, Inspectie van Financiën door Napoleon ...

= of in Crisistijden

Crisis ???

Voorstel Hoge Raad voor Financiën :

Vergelijking van de trajecten van de reële primaire uitgaven excl. vergrijzing
Bij veronderstelling van ongewijzigde ontvangstenratio en bij gegeven vergrijzingstraject (SCvV, afgevlakt)

In 2014 :
spendeert
Vlaanderen
15 % minder
dan in 2009

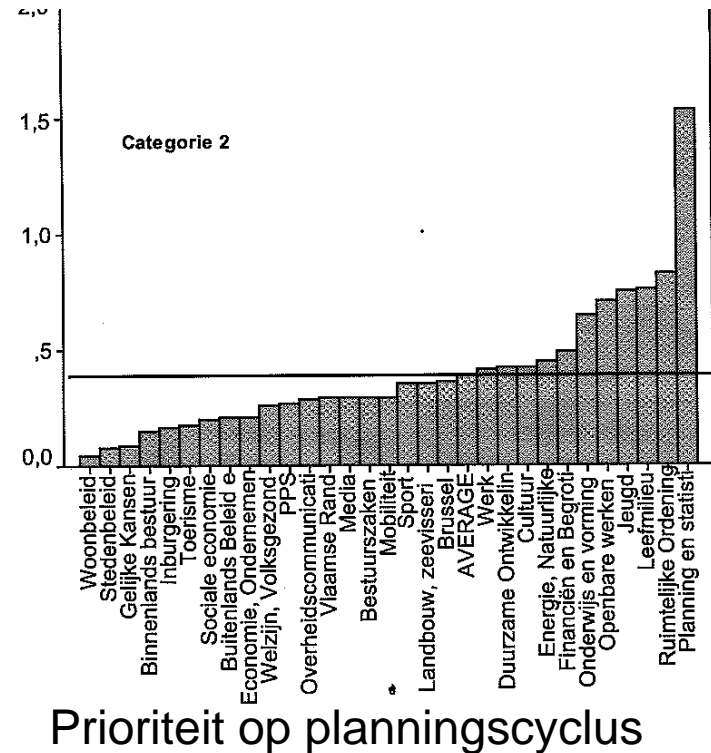
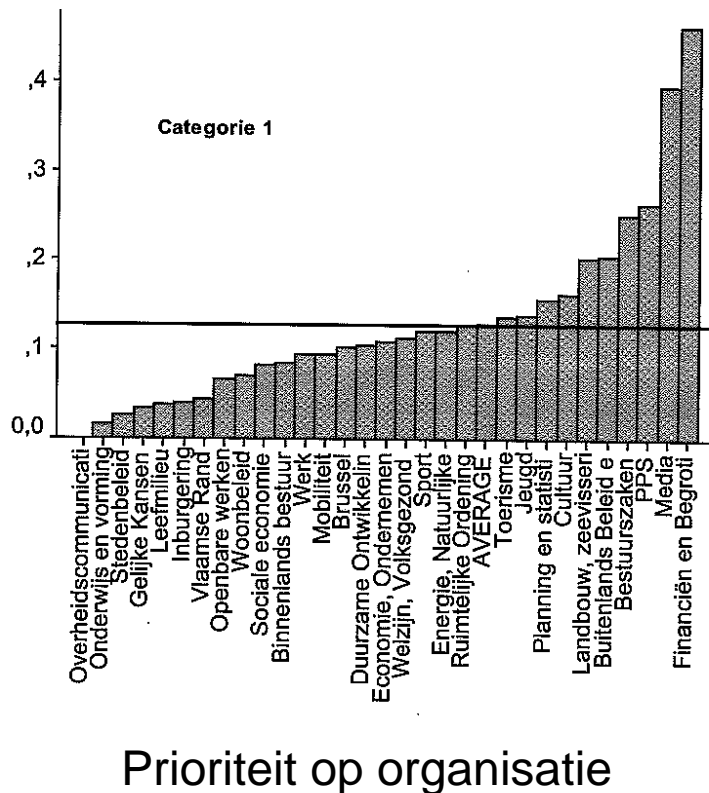
Crisis = opportuniteit

- Maatschappelijke dienstverlening is niet GRATIS, maar creëert wel WAARDE
- Kosten $\Leftrightarrow$ Opportuniteitskost
- Economische kost $\Leftrightarrow$ Boekhoudkundige kost.
- Vraagstuk van waarde-vergelijking : oplosbaar ?
  - Ja : als bedrijven slagen er in begrippen als waarde “handelsfonds”, “naam” te waarderen en omzetten in EVA (economic value, added), waarom overheid dan niet ?
  - Maar : we moeten beseffen en aanvaarden (ook controleinstanties) dat onzekerheid en dus onpreciesheid meer waarde genereert dan geen gegevens

VRAAG : waren de uitgangsprincipes wél relevant (en haalbaar) ?

- Waren we zelf wel, allemaal (of bijna allemaal) klaar voor de homogeniteit ?

PRIORITEITEN IN DE BELEIDSNOTA (bron : IVO –SBOV)

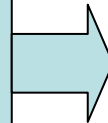

Thema's in beleidsbrieven/nota's

- Citatenanalyse m.b.t. operationele werking:

- 20,7 % handelt over afstemming met andere bestuurslagen
- 19,0 % : rol van externe actoren
- 12,3 % : interne samenwerking

- 19 % : plannings- en evaluatieinstrumenten

- 1,9 % : meerjarenbegroting
- 1,4 % : kwaliteit van de niet-financiële informatie
- 1,1 % : financiële transparantie
- 0,4 % : interne controle

Is de
Interesse
Daadwerkelijk
Aanwezig

Of

Is zij
Alibi voor
Stilstaande
Estafette ?

Het ondernemingsplan :

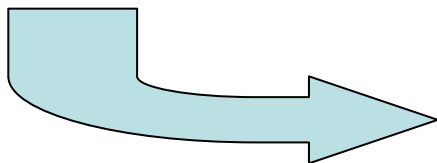
- Beleid is niet klaar om input-begroting te verlaten
- MAAR OOK : slechts één op de zeven geteste organisaties is klaar om binnen anderhalf jaar een organisatiebreed, budgettair 100 % doorvertaald en auditeerbaar ondernemingsplan te voorleggen EN
- Daartoe de transparantie te willen vertonen.

Pessimisme derhalve ...

wachten tot het buitenland het oplegt ...

Een echte pessimist is overtuigd dat niets deugt; een echte optimist vindt dit een beetje overdreven.

- **Coalitieregeringen zijn evolutionair, zelden revolutionair :**
- **100 % uitvoeren van de comptabiliteits-revolutie : laten we er geen hoop stellen.**
- **Afbraak niet-BBB structuren : overheden zijn sterk in opbouwen; zwak in afbouwen : laten we er geen hoop op stellen**
- **MAAR AL DE REST : moet kunnen**

En de Crisis is (helaas, misschien)
een opportuniteit ...